

[Poul Møller.]

højere end i 1949. Jeg tror, ærede medlemmer vil give mig ret i, at prisfaldsforventningerne, hvis betydning socialdemokratiet nu har fået øjnene op for, har været en væsentlig faktor i den stagnerende produktion, og at den almindelige forbrugsbegrænsende politik, som socialdemokratiet fuldstændig har deltaget i, og som det ærede medlem hr. H. C. Hansen da også blankt tog medansvaret for her i dag, også har sin betydning i denne forbindelse.

Jeg forstår ikke, hvordan socialdemokratiet kunne deltage i denne forbrugsbegrænsende politik, hvis partiet ikke netop havde ventet, og måtte vente, at resultatet af denne politik blev nogen tilbagegang i forbruget af konsumvarer. Det var jo netop meningen. På hvilken måde skulle forbrugsbegrænsningen ellers have virket, hvis ikke derved, at folk købte mindre, der var mindre efterspørgsel og dermed trang til en mindre produktion.

Ser man nu på denne industriproduktion, som altså er 7 pct. højere end i 1949, da det ærede medlem hr. Krag lå i sit „lune sving“, må man ikke glemme, at den stigning, socialdemokratiet præsterede i sin regeringsperiode, var en naturlig følge af de fra krigstiden opsamlende behov, som der i årene 1948—51 efterhånden blev mulighed for at tilfredsstille. Hvis man endelig vil hæfte sig ved produktionsindekset, blev den højeste stigning i virkeligheden, når sandheden skal siges, nået under regeringen Knud Kristensen, da indekset steg fra omkring 34—35 i forhold til 100 i 1949 til 75—76. Når vi tænker tilbage på vore lappede skjorter, vore flipper, der dengang var skåret af skjorten praktisk talt hos os allesammen, på vore hullede lagner og de så slidte tæpper o. s. v., vil vi ikke synes, at der er megen kunst ved at præstere en øget produktion, når mulighederne for en ordentlig skjorteproduktion, lagenproduktion og tæppeproduktion pludselig fremkommer, som de måtte, efterhånden som vi fjernede os fra krigsudbrudet. Det, der er kunsten, er at opretholde en høj produktion på et tidspunkt, da folk har fået deres mest afgørende, deres væsentligste og vigtigste økonomiske behov tilfredsstillet; så er det en kunst at kunne opretholde en høj produktion, og en endnu større kunst er det at kunne gøre det, efter at en prisstigningstendens og forventning om stadig prisstigning

er blevet afløst af prisfaldstendens. Ser vi på produktionsstatistikken og sammenligner den med prisbevægelsen, kommer det ærede medlem hr. Hans Hedtoft og andre ikke uden om, at socialdemokratiet produktionsmæssigt set havde den gunstige situation, at det arbejdede under en prisstigning, som gjorde, at folk hellere købte i dag end i morgen, hvilket bevirkede, at man fik en meget høj og kraftig produktion.

Man har hævdet, at rentepolitikken har begrænset den produktion, som vi skulle have haft herhjemme, og man giver regeringen skylden for den stramme rentepolitik. Jeg vil gerne først sige, at naturligvis har den høje rente ikke været formål i sig selv; men har vi en høj rente? Ja, hvis vi ser bort fra, at en betydelig del af vor bygge- og anlægsvirksomhed finansieres til en meget lav rente, så har vi en høj rente for resten af investeringerne; men kan man gøre det, kan man sådan se bort fra, at en meget, meget væsentlig del af vor boligproduktion, af vort erhvervsbyggeri og vor anlægsvirksomhed, sker til en meget lav rente gennem statens lånepolitik?

Vil man se på den gennemsnitlige rente her i landet, er den ikke særlig høj, men hvis man vil have en lav rente udenfor boligbyggeriet, udenfor anlægsvirksomheden, må man vælge mellem tre muligheder. Den første er en kraftigere skattepolitik, der gør det unødvendigt for staten at låne penge ud, uden at den, sådan som nationalbankdirektøren har været inde på, behøver at optage lån på lånemarkedet, men det vil socialdemokratiet jo ikke, for hvis man ville den vej, var man f. eks. ikke i dag kommet med forslag om yderligere skattelettelse. Den anden mulighed er, at man må ophøre med byggestøttelovens lån, men det er der ingen der vil, eller også må man for det tredje vælge den kunstige pengeudpumpning, stille penge til rådighed til erhvervslivet i et omfang, som ikke modsvarer af produktionen. Jeg vil gerne spørge: Hvis man virkelig vil den førte rentepolitik til livs, hvilke af disse tre muligheder vil socialdemokratiet da vælge? Vil man bringe renten ned, kan man ikke komme udenom at vælge en af disse tre muligheder; og hvilken af de tre muligheder vil man da vælge? Nu ved jeg godt, at man måske ikke behøver at stille spørgsmål til socialdemokratiet herom. Partiet kan henvise til, at